

Izključna pooblaščenka za oglaševanje (italijanskega in tujeja)
Izjava Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6 Ljubljana
Redazione Amministrazione Kopitarjeva 6 Ljubljana

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provincia italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano

Vojno poročilo št. 1006

Uspešni poleti italijanskih bombnikov

Bombardirali so Philippeville, Tripolis in Laodicejo v Siriji
Nemški lovci zbili 6 nasprotnih letal

Italijansko uradno vojno poročilo št. 1006 pravi:

V Tuniziji krajevni boji; nemški lovci so v letalskih spopadih zbili 6 nasprotnih strojev.

Italijanski letalski oddelki so napadli pristanke naprave v Philippevillu. V Kairu in Gabesu je po nekem sovražnem letalskem napadu med arabskim prebivalstvom prišlo ob življenje 12 ljudi, 30 pa je bilo ranjenih.

Italijansko letalstvo je uspešno bombardiralo petrolejsko skladišče v Tripolisu (Sirija) ter letališče v Laodiceji (Sirija).

Preteklo noč so sovražna letala metala bombe na Napoli ter povzročila manjšo škodo na civilnih zgradbah. Med civilnim prebivalstvom je nekaj ranjenih.

Po obstreljevanju s strojnimi v Catanza-ru, Messini in Trapaniju: manjša škoda, 2 mrtva, 3 ranjeni.

V Siciliskem prelivu je neka italijanska pomožna ladja rešila 7 članov posadke ne-

kega ameriškega štirimotornega bombnika, ki je bil zadet pri napadu na Messino 23. februarja. Zadnje dni se tri naša letala niso vrnila z vojnih poletov.

Britanska vlada noče izpustiti Gandija iz zaporov

Za izpust zahteva od Gandija pristane na določene pogoje

Lisbona, 26. febr. s. Angleški minister za Indijo Amery je včeraj zatrdil v spodnjem domu, da je britanska vlada potrdila sklep vlade indijskega podkralja, da ne bo ustregla Gandijevim nakanam, da bi bil izpuščen na svobodo brez pogojev.

Bangkok, 26. februarja. s. Zadnje poročilo o zdravstvenem stanju Mahatma Gandija pravi: Včeraj ni bilo v bolnišničnem stanju nobene

Nemške čete prešle v napad na južnem odseku

Sovjetski poskus ob Miusu spodletel — Uspešni sunki nemških oddelkov med Dnecom in Dnjeprom — Hudi boji pri Orlu — Včeraj so Rusi izgubili 104 oklepnike — V Severni Afriki krajevni spopadi

Hitlerjev glavni stan, 26. februarja. Nemško vrhovno poveljstvo je včeraj objavilo tole uradno vojno poročilo:

Medtem ko se nemški napadalni nastopi na jugu vzhodnega bojišča uspešno nadaljujejo, poskuša nasprotnik na nekaj točkah srednjega

in severnega bojišča z mnogimi zaporednimi množičnimi napadi proti nemškim obrambnim postojankam priti do uspeha.

Na postojankah ob Miusu so se ponesrečili novi sovjetski napadi. Za bojiščem obkoljeni sovjetski 7. gardni konjeniški zbor je bil po večini uničen, poveljujoči general Borisov pa z delom svojega štaba ujet. Boji s posameznimi preostalimi skupinami tega zbora so še v teku.

Oddelki vojske in oboroženi napadalni oddelki med Dnecom in Dnjeprom napadajo nadalje uspešno. Neka sovjetska oklepna armada je bila v težkih borbah razbita. Ena izmed sovjetskih skupin je bila pri tem popolnoma uničena. Močni oddelki letalstva so tudi včeraj uspešno napadali sovjetske čete, vozila, kopičenja in sovjetski oskrbovalni promet.

Na področju zahodno od Harkova in Kurska so se zrušili novi sovjetski napadi, izvedeni z oklepnimi sredstvi.

Ogorčeni obrambni boji južno in severno od Orla so se nadaljevali z nezmanjšano silo. V neuspešnih množičnih napadih so sovjetske čete zopet utrpeli najtežje krvave izgube in so izgubile mnogo oklepnih vozil.

Jugovzhodno od Gžatska je nasprotnik napadel v več zaporednih valovih, ne da bi dosegel uspeh. Strmoglavi in bojna letala so poslegli v obrambne boje na srednjem odseku bojišča. Oddelki lovskih letal so prestregli skupine sovjetskih lovcev in so v tem odseku brez izgube sestrelili 47 sovjetskih letal.

Jugovzhodno od Ilmenskega jezera je nasprotnik nadaljeval svoje močne napade. Bil je v težkih bojih obid z velikimi izgubami ljudi in oklepnih sredstev.

Na odsekih med Volhovom in Ladoškim jezerom, kakor tudi pred Leningradom je bilo bojno delovanje manjše. Več krajevnih sovjetskih napadov se je ponesrečilo.

Včeraj je nasprotnik v bojih na vzhodnem bojišču izgubil skupno 104 oklepnike.

Finska letala so na daljnem severu sestrelila 7 letal.

Na bojišču v Severni Afriki samo boji krajevnega pomena. Nemška brza bojna letala so prizadela zavezniškimi motoriziranim oddelkom s presenetljivimi napadi obutne izgube in so napadla železniške cilje v nasprotnem zaledju z dobrim uspehom: 6 nasprotnih letal je bilo v letalskih bitkah sestreljenih. Ena naša bojna letala se ni vrnila.

V pretekli noči so odvrkla britanska letala brez cilja rušilne in zažigalne bombe na nekaj krajev severozahodne in zahodne Nemčije, med drugim na Wilhelmshaven. Prebivalstvo je imelo izgube. Posamezna letala so preletela južno nemško ozemlje.

Nov japonski napad na ameriško letališče v Assamu

Bangkok, 26. febr. s. Iz Novega Delhija javljajo, da je poročilo poveljstva ameriških čet, razmeščenih ob vzhodni indijski meji, sporočilo, da so japonski bombniki in lovci vnovič napadli ameriško letalsko oporišče Assam.

Vesti 26. februarja

Pred gibraltarskim pristaniščem se je potopila neka angleška korveta, ker je zadel na mino. Neka angleška torpedovka je prišla korveto na pomoč in so v času, ko se ji je približala, na korveto eksplodirale globinske bombe in torpedovko hudo poškodovale. V Gibraltaru so potem izkrcali 6 mrtvih in 21 ranjenih od posadke obeh edinic.

S francoske državne meje je prispel v San Sebastian državni vodja nemških dijakov dr. Adolf Schell. Tam so ga sprejeli voditelji španskega vseučiliškega sindikata in mladinske fronte. Dr. Schell bo obiskal španske dijaške organizacije.

Nad 1000 mrtvecev so našli v jami ob župnijski cerkvi v Sardanoli blizu Barcelone. Pobili so jih rdeči med državljansko vojno in jih tam pokopali. Vsa ta trupla bodo sedaj prenesli na farno pokopališče.

Najgloblji vzrok, na katerem temelji severnoameriški program za ustanovitev močnejše armade, kakor jo imajo vsi drugi narodi z Rusijo vred, je bojazen in negotovost, na kakšno stališče se bodo postavili Sovjeti, piše angleški dopisnik Cokej. Dopisnik dodaja, da ameriško javnost vzne-mirja vprašanje, kdo bo policaj, ki bo bdel nad boljševiški policijski, če bi se sovjetske sile razširile po Evropi, preden bi mogle biti zaustavljene.

25. divizija kitajske narodne armade je zahodno od Tajhsiena v pokrajini Kiegi uničila okoli 7000 vojakov iz 4. čungkiške armade in zajela mnogo vojnega materiala.

Angleški vojni stroški dosega 14 milijonov funtov na dan. Finančni minister je zahteval naknadni kredit v znesku 900 milijonov funtov.

Skupne ameriške izgube oboroženih sil znašajo do 7. februarja 63.380 mož, in sicer mrtvih 10.150, ranjenih 10.950, ostale pa pogrešajo. Tu pa niso vključene izgube tistih edinic, ki jih ameriško mornariško ministrstvo ni uradno priznalo, kljub temu da so bile družine obveščene.

Hrvaško finančno ministrstvo je zvišalo cene vžigalic za eno tretjino.

V Siriji in Libanonu izvajajo angleške in de-gaulistične oblasti tako imenovane čistke med državnimi uradniki, ki se nočejo pod-vreči volji anglo-degaulističnih oblasti.

Sramotno ameriško laskanje rdeči vojski

Rim, 26. febr. s. Med bolj ali manj uradnimi proslavami v prid Sovjetske Rusije, ki so jih v preteklih dneh obhajali v Združenih državah z veličanjem 25. obletnice rdeče vojske, zasluži posebno pozornost izjava senatorja Thomasa, ki je v njej hotel podati jedrnat in uspešno oznako boljševizma. V njej pravi do-besedno takole: »Petindvajsetletna ruska revolucija ter petindvajsetletna revolucija, ki jo je za edinstvo Združenih držav sprožil George Washington, sta si docela podobni.« Po teh besedah je treba poudariti, da se ameriško bogatstvo ni moglo še bolj ponižati pred boljševizmom. Primerjati osvobodilno vojno Georgea

Washingtona s komunistično revolucijo, ki je po pokolju milijonov ljudi in po uničenju vseh npravnih vrednot ruski narod spremenila v veliko množico sužnjev, se pravi, da so se zavezniške demokracije na najbolj podel način laskale Moskvi. Hkrati pa je v taki izjavi krvavo zasramovanje ameriškega naroda. Dejstvo, da Amerikanci spričo te nezasišane žalitve niso skočili na noge in da se ni našel niti en ameri-kanski državljani, ki bi dal pravi odgovor senatorju, ko si je drznil postaviti Stalina ob stran Georgea Washingtona, je hudo vznemir-ljiv pojav. Jasno namreč prikazuje nezgodovinsko vedenje anglosaksonskih voditeljev. Razumljivo je, zakaj se ti voditelji toliko klanja-jo svojim boljševiškim pajdašem. Vendar pa bi človek po pravici lahko upal, da se bo ameri-ški narod še o pravem času zavedel nevarnosti, ki mu grozi po pretesnem tovarištvu z boljševizmom. Pričakoval bi tudi, da ne bo molčal na prisiljene izjave nekaterih njegovih politikov, ki se preveč zavzemajo za Sovjete.

Težave z angleško industrijo in ameriškim kmetijstvom

Lisbona, 26. febr. s. Iz Londona poročajo, da je birninghamski škof E. Barnes v nekem govoru v Exetru zahteval državni nadzor nad industrijo, da bi tako preprečili naraščanje nezaposlenosti. Industrijska uprava, je med drugim dejal, ni prav nič v skladu s krščanskimi vzori. Velika industrijska podjetja dobivajo čedalje več moči nad človeško družbo, voditelji pa, ki ta podjetja nadzo-rujejo, imajo v rokah velikanstvo oblasti. Za za-ptimi vrati se sklepajo pogodbe, ki obsegajo koro-risti tisočev ljudi ter imajo velik vpliv na med-narodne odnose, tako zelo, da lahko povzročijo narodne odnose, tako zelo, da lahko povzročijo vojno. Velika kupčijska industrijska podjetja, je zaključil škof, so taka, da bi morala s trdno roko poseči vanje država. Le tako bodo delavci v službi države dosegli varnost, po kateri z vso pravico hrepenijo.

V New Yorku pa je tajnik za poljedelstvo in upravnik prehrane Wickard zahteval, naj mu ame-

riški kongres dovoli, da bi mogel uresničiti kme-tijski načrt za leto 1943, po katerem bi narasli do-hodki kmetijstva, ne da bi se cene v potrošnji zvišale. Poudaril je, da bi narast cen kmetijskih pridelkov imela posledico narast draginje. Prišlo bi torej do neogibne inflacije, ki bi bila bolj škod-ljiva kmetom kakor drugim. Da bi se ognili vseh strahotnih posledic, je predlagal: 1. naj bi država nadzorovala cene vseh kmetijskih pridelkov, ki so potrebni v vojni izdelavi. 2. vlada naj bi kupila nekatere pridelke ter jih spet prodala industrijskim podjetjem ali prodajalcem na drobno po cenah, ki ne bi presegale določenih cen. 3. vlada naj bi tudi nagradila kmete in jih spodbujala, da bi tako zavrli večje stroške, a pri tem ne zvišala cene potrošnje. Iz tega je vidno, da Anglija in Amerika hodita po stopinjah fašistične Italije ter da sta prisiljeni ravnati se po njenem zgledu.

po četah starega ruskega maršala in da so te čete prišle do Svice iz širnih daljnih step. Prištevilo je, da se tudi na švicarskem gospodarskem področju danes čutijo težave in da se stanje še poslabšuje. Nato je govoril o vprašanjih, ki jih bo morala Švica rešiti jutri, in dejal, da bosta družina in delo iz sedanje Kalvarije odnesla takšno ceno, ki bo trajna.

Zakaj pade razmeroma veliko častnikov

Budimpešta, 26. februarja. s. Po poročilih, ki so jih dobili na tukajšnjih pristojnih vojaških me-stih, se vojaški nastopi, ki se odigravajo na od-seku pri Kursku in ki pri njih sodelujejo tudi madžarske čete, vedno bolj ustaljujejo. Tempera-tura je spremenljiva. Zelo pogosto se menjavata zmrzlina in tavanje snega, kar v teh krajih po-meni, da se bliža pomlad. Izgube, ki so jih pre-trpele madžarske čete, so mnogo manjše, kakor pa so bile v prejšnji svetovni vojni ter obično manjše ko ruske. V sedanji vojni je število padlih častnikov razmeroma večje kakor pa število na-vadnih vojakov. Dočim častniški zbor predstavlja 3,5% vsega vojaštva, znašajo izgube 5,6% celotnih izgub. Ta odstotek padlih je večji, kakor pa je bil v svetovni vojni v letih 1914—18. Da v tej vojni pade toliko častnikov, je treba pripisovati dejstvu, ker napadalna bojna vozila in letala zahtevajo razmeroma več častnikov, kakor pa jih je bilo treba pri prejšnjem načinu vojskovanja. A to niti malo ne razbremenjuje pehote v sedanji vojni.

Vpoklici novincev v Španiji

Madrid, 26. febr. s. Z ukazom vojnega ministra se odreja vpoklic novincev l. 1943. Od 20. do 22. marca se bodo morali javiti novinci, namenjeni za Afriko, 6. aprila pa tisti, ki bodo ostali na pol-otoku.

14 mesecev same reklame, ne pa resničnega boja

Lisbona, 26. febr. s. »New York Herald Tri-bune« trpko kritizira vse, kar so v štirinajstih mesecih vojne Združene ameriške države sto-ri-le. To je največja voina — piše omenjeni list — kar jih je ameriški narod doslej doživel. Stvarno je to vojna, v kateri gre Združenim ameriškim državam za življenje ali smrti. Še nikdar ni bila Amerika v tolikšni stiski, niti v najobupnejših časih državljanske vojne ne.

Kaj je bilo doslej doseženo? Na Tihem morju se odigrava obrambna vojna. Na Kitaj-skem, na Aleutih in v Severni Afriki se nam je jedva posrečilo, vzdržati se, a več ne. Ni bila še izvedena ofenziva, ki bi nekako ustrezala ogromnim nalogam, pred katerimi smo se znašli. V Washingtonu grade le nove urade in mobilizirajo na deset tisoče pisalnih strojev za službo demokraciji. Dali so uniformo mnogim moškim in ženskam, a nihče od teh ljudi doslej še ni začutil, kako diši smodnik. Svojo vojsko in vojske drugih narodov so močno oborožili. Na misel jim je prišlo tudi, da bi čete zabavali z lepimi dekletimi in z raznimi prireditvami, nečesar pa niso storili za zmago. Severno ameriški državniški so imeli spricho tega govore, kakor da bi ves svet pripadal njim. Združene ameriške države, končuje svoja izjavljana članka v omenjenem listu — spreživljajo zdaj še vedno dobo reklame, ne pa dobo resnične vojne. Vse konference in vsa propagandna dokazovanja ne morejo prikriti te resnice.

Angleške oblasti so v Siriji aretirale mnogo dija-kov in učiteljev, ker smatrajo dijaške kroge za glavna ognjišča sirijskega revolucionarnega nacionalizma.

Ob švedski obali je vse polno min, ki so jih polo-žili sovjetski mornarji. Ne mine dan, da ne bi našli plavajoče mine. Zato so švedski mor-narji prenehanje na delu, da odstranjujejo to nevarnost.

Visoki komisar sprejel Zveznega tajnika iz Perugie

Ljubljana, 25. februarja. Visoki komisar je sprejel v vladni palači Zveznega tajnika iz Perugie skupaj s pokrajinsko županijo ženskih fašistov ter člani odposlanstva, ki je prinesla Diviziji alpskih lovcev darove peruginskega fašizma.

Komemoracija G. D'Annunzia v italijanskem kulturnem inštitutu

Tiskovni urad Zveze fašistov sporoča: Dne 1. marca bo peta obletnica smrti Gabriele D'Annunzia. Lika junaka borcev in slavnega pesnika, ki je bil najpopolnejši izraz duha in stremeljenj novega italijanstva, se bo svečano spomnil tov. prof. Vito Pappalucca. Vsi tovariši so pozvani naj se udeležijo spominke elavnosti, ki bo 1. marca ob 18.30 v avli Italijanskega kulturnega inštituta.

Uradni razglasi

Razglas Duceja o vojaških kazenskih sodstvih na ozemljih, ki so v vojnem stanju

Člen 1. Če se odvojitev orožja ali oborožitvenih predmetov po členu 164. mirodnobnega vojaškega kazenskega zakonika izvrši na ozemlju, ki je proglašeno ali se šteje, da je v vojnem stanju, ali pa izvrši odvojitev zunaj takega ozemlja vojaška oseba, pripadajoča poveljništvu, zboru, oddelku ali mobilizirani službi, se izreče vojaška ječa ne pod pet let.

Če je dejanje posebno hudega značaja po okolnostih in načinu ali zaradi značaja, vrste ali množine odojitev stvari, se uporablja smrtna kazen.

Kazni iz prednjih dveh odstavkov se uporabita tudi, če gre za odvojitev orožja ali vojaške oborožitvene predmete, ki jih je krivec kakor koli dobil.

Člen 2. Če se oblačilni predmeti ali vojaška oprema po členu 165. mirodnobnega vojaškega kazenskega zakonika odvoje v okolnostih kraja ali osebe iz prvega odstavka prednjega člena, se izreče vojaška ječa do treh let.

Ob obtežujoči okolnosti drugega odstavka prednjega člena se izreče kazen vojaške ječe od enega do desetih let.

Člen 3. V prednjih dveh členih določene kazni se uporabljajo tudi zoper vsakogar, ki na ozemlju, proglašeno ali šteje, da je v vojnem stanju, pridobi ali po kakršnem koli naslovu pridrži kak

Odposlanstvo je spremljal Komandant Divizije, general major Perni ter zvezni Podtajnik Capurso.

Ekse. Grazioli je dostojanstvenikom sprejeto besede tovariškega pozdrava ter jih zaželel v priskrbenem razgovoru.

predmet iz kaznivega dejanja, kakršno navajata prednja dva člena.

Člen 4. Kdor nagovarja vojaško osebo, da bi storila katero izmed zločinov iz členov 1. in 2. tega razglasa, se kaznuje. Če mu nagovarjanje ni uspelo, ali če je sicer uspelo pa se zločinstvo ni storilo, z vojaško ječo do desetih let.

Vendar je kazen, ki naj se izreče, vselej nižja od polovice kazni, določene za zločinstvo, na katero je nagovarjanje merilo.

Člen 5. Za sojenje kaznivih dejanj po tem razglasu so pristojna vojaška vojna sodišča.

Zastave polkov je treba pozdravljati

Ze večkrat je bilo prebivalstvo opozorjeno, da mora izkazati pozdrav zastavam, praporom in znakom polkov, kadar gredo po cesti s predpisanim častnim spremestvom pod orožjem.

Toda vkljub tem opozorilom se dogaja skoro vsak dan, da nekateri ne dajejo dolžnega pozdrava tem simbolom. V večini primerov se dogaja to zaradi nevednosti in ker ni prebivalstvo imelo običaja izkazovati tako spoštovanje.

Z ozirom na to oblastva se niso hotela podvzeti ukrepe proti kršilec obveznosti, da je treba pozdravljati zmagovalne znake Oboroženih Sil, bilo pa bi dobro, če bi prebivalstvo vendar enkrat razumelo visoki pomen pozdrava zastavi, ki predstavlja simbol vrednosti in izročila odreda, kateremu pripada.

Pozdrav zastavi je dolžno izkazovanje umestnega priznanja vrednostim orožja, padlim junakom, ki so dali za Domovino kri in meso, obenem pa je tudi dejanje dobre vzgoje in olike.

Kdor te svoje točno določene dolžnosti ne stori, zagreši kazniv prestopok, odkriva pa tudi samega in okolico, v kateri je bil vzgojen.

Sprememba naziva sreskih načelstev

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino odreja:

Člen 1. Občo upravo, poverjeno doslej v okrajnih sreskih načelstvom, vršijo okrajni civilni komisarji.

Člen 2. Naziv »sreski načelnik« se spreminja v naziv »civilni komisar«.

Razdeljevanje marmelade

Pokrajinski prehranjevalni zavod v Ljubljani obvešča vse prizadete, da lahko dvignejo marmelado pri svojih trgovcih za mesec februar. Pripadajoče količine so bile že objavljene v lokalnem časopisu.

Razdeljevanje mesa

Pokrajinski prehranjevalni zavod sporoča, da bodo v soboto 27. t. m. odjemalci lahko kupili pri svojih mesarjih po prosti izbiri ali 100 gr perutnine ali 100 gr mesa ali pa 125 gr konzervirane tunine na osebo.

Cena perutnine je določena na 30 lir kg in tunin na 24 lir za konzervo v teži pol kilograma.

Veliko zanimanje za zelenjadarske tečaje

Od mestnega župana odrejeni zelenjadarski tečaji, ki so se pričeli v ponedeljek 22. t. m., prav lepo uspevajo. Ti tečaji so združeni v prvi vrsti s poljudnimi predavanji iz splošnega vrtnarstva. Predavanja so vsak dan v različnih krajih. Tečaji so razdeljeni na urne in trajajo od 8 do 11 in polpodne od 14 do 17. Dopolodanske ure so posvečene gojitvi zelenjave, torej zelenjadstvu. Tako predava mestna kmetijska referentka ga. inž. Angela Mahkota o važnosti zelenjave v vojnem času, o obdelovanju zemlje ter njeni pripravi za pomladno setev in saditev, o raznih načinih izboljšanja zemlje z obdelovanjem, o zalivanju in vrtnarskem orodju. Za ta vprašanja je določena prva dopoldanska ura, ko je druga dopoldanska ura izpolnjena s predavanjem kmetijske referentke inž. Josipa Mačka, ki podaja zanimive nasvete in podatke o smotrnem gnojenju s hlevskim gnojem, o pomenu komposta itd. Tretja dopoldanska ura je določena za vprašanja setve, saditve, za važnost razdelitve gredic in drugim praktičnim vrtnarskim zadevam. O teh stvareh predava mestni vrtnarski oficijal g. France Pirnat. Na popoldanskem tečaju najprej predava višji vrtnarski nadzornik g. Josip

Komunističen ukaz, ki vzbuja grozo

Ta listina spet neovrgljivo dokazuje, kakšni so nameni »OF« v Sloveniji

Ljubljana, 26. februarja.

Da Izvršni odbor Osvobodilne fronte v polni meri izpolnjuje navodila Komunistične partije Slovenije (KPS) ali bolje navodila komunističnih zločincev, nam dovolj zgovorno pričajo dejanja »osvobodilnih« partizanskih krdel na naši zemlji. Sami člani IOOF in tajnik KPS Kardelj so to poslanstvo z lastnoročnimi podpisi na že objavljenem

pismu potrdili, zato so zaman vsa izmikanja in zavijanja partizanskega lističa, ki skuša to prikriti z raznimi izgovori. Sedaj zavijajo na vse načine, kako bi se opravičili, dejstvo pa je, da priznavajo s citati objavljenega pisma, da je pismo izvirno in da so izvirni tudi podpisi.

Sedaj so našli novo, nič manj grozno listino, ki vzbuja v vsakem človeku pravo grozo in ki neovrgljivo dokazuje, kakšni so pravi nameni OF.

Štab 1. bataljona "Ljube Sercerja"

K R O

Štev. 416
1. položaju
Dne 3. februarja 1943
Strogo zaupno!

KOMANDIRJOLOMITSKEGA ODREDA

NA POLOŽAJU.

Po ustni odredni Komandanta 3. grupe, se morajo vsi na novo mobiliziranci komisijsko pregledani in kateri naj bi se pregledali in sicer komisija se naj sestoji od 3 - 5 100% komunistov, kateri jim naj isprašajo kaj je komunizem, kakšen je cilj komunizma in kateri so svetovno znani vodje komunistov. Isto naj se postopa če se slučajno ugrabi, kakšnjega italijana, ali nemca.

Kateri ljudje znajo odgovarjati na zgornja vprašanja in kažejo zanimanje za komunizem, se jih u vrsti zaenkrat, dokler ni orožja v delovne odelke na ta način bomo lahko napravili 100% čisto komunistični kadar. Vse one, kateri ne vejo nič o zgodovini komunizma in nimajo zanimanja zato se jih likvidira.

Kolikor kaže danes stanje, je pobegnilo iz naših edinic od novih mobilizirancev nič manj kot 95% to je od 15. decembra do danes. Tega se več nesme pojaviti.

Likvidacija obsojencev na smrt se mora izvršiti v največji tajnosti. Odgovorni ste za vsako dejanje za katero bi morali javnost izvedela.

V točno izvršitev

Smrt fašizmu - svobodo narodu!

Politkomisar:

Fric Novak

Vse one, kateri ne vedo nič o zgodovini komunizma in nimajo zanimanja za to, se jih likvidira. Grozno povelje komunističnega poveljstva dovolj jasno izpričuje, kako hočejo komunisti naravno moriti vse poštene Slovence. Listina pa je

obenem tudi zrcalo partizanskega položaja. Sam politikomisar Fric Novak se pritožuje, da je pobegnilo iz naših edinic od novih mobilizirancev nič manj kot 95% to je od 15. decembra do danes. Ali to dejstvo ne izpričuje dovolj jasno, kako malo je Slovencev, ki so pripravljani pristojno pridružiti se komunistični akciji. Lani je bilo še mogoče zapeljati nerazodno mladino, danes pa je tudi ta že obrnila hrbet komunističnim voditeljem in po prisilnih mobilizacijah uhajala iz partizanskih čet za vsako ceno in za vsako žrtev, samo da se je rešila partizanskega pekla.

Lani so partizani po prisilnih mobilizacijah likvidirali na stotine poštenih Slovencev, ker so bili »nezanesljivi«. Po hudih izgubah, umorih »nezanesljivih« v pokolju svojih tovarišev, ki so bili v napolje KPS, so se partizanske čete tako razredile, da so začeli z drugo taktiko. Pravilno so mobilizirali nove skupine, jih zvezane vodili v gozdove in jih skušali pridržati. Tudi ta taktika ni uspela, saj se Fric Novak pritožuje, da je ušlo nad 95% ljudi. Res, pravo zrcalo partizanskega položaja in navdušenja Slovencev za partizansko gibanje! Sedaj so začeli z novo taktiko? tri ali pet članska komunistična komisija naj odloča po izpraševanju o življenju in smrti mobiliziranih Slovencev. Vse, ki nič ne vedo o komunizmu, je treba likvidirati. Grozno povelje! Ali po vsem tem še ne bodo spregledali oni zaslepljeni, ki s svojo zaslepljenostjo drve v pogubo? Ali niso tudi oni med tistimi, katerim velja komunistična smrt na obsodbi!

Likvidacija obsojencev na smrt se mora izvršiti v največji tajnosti. Tudi ta komunistična taktika je izpodlela. Slovensko ljudstvo danes ve, s kom ima opravka. Likvidacija bo prišla. Ta pa bo neizprosna in neusmiljena!

Zamolčani Napoleon

Ob istem času je cesar ukazal, naj vsa pisma, naslovljena na papeža, pošiljajo v Pariz, razen tistih, ki so docela brez pomena, prav tako tudi pošta ni smela brez višjega dovoljenja sprejemati papeževih pisem. »Hočem,« se je glasilo Napoleonovo povelje, »da papež občuti mojo neveljavo zaradi svojega vedenja.«

Dne 8. januarja 1811 so zasedli vse papeževe spise in mu celo žepe prebrskali.

Dne 14. januarja je na Napoleonovo povelje Chabrol pisal papežu: »Na polje Njegovega Veličanstva uradno sporočam papežu Piju VII., da mu s tem prepovedujem stopati v stike s katero koli cerkveno in cesarstvu in s katerim koli cesarjevim podložnikom; oboje pod kaznijo pokorščine.«

Ko je cesar zvedel, da savonski gostilničarji in prebivalci ter celo tujci skrbje in pošiljajo papežu vse potrebno, je v januarju 1811 zaukazal, naj dobro pazijo na prenočišča in savonske potnike, policijsko ministrstvo pa naj odredi, katere naj zapro, katere odstranijo, katere pustijo k papežu.

Ni bilo še zadosti. Prišlo je povelje, po katerem se papež ni smel zanimati za nič in so mu v ta namen vzeli črnilo, pero in papir.

Pariška povelja so spoštovali z veliko natančnostjo, včasih celo pretirano. Lebzelterji piše: Če so cesarjeva povelja dokazovala največjo krivičnost in neveljavnost, so njegovi podložniki s svojim spoštovanjem pokazali največjo surovost in brezobzirnost.

Najhujša bolečina, ki jo je Napoleon prizadejal papežu ter upal, da ga bo z njo dokončno uklonil, je bila naslednja: Napoleon je hotel za pariškega nadškofa imenovati svojega strica, kardinala Fescha. Ta pa brez papeževega potrdila ni maral sprejeti. Ravno tega pa Napoleon ni hotel, zato je Feschu zagrozil, če se bo kakor koli branil brez papeževega potrdila zasedati pariški prestol. Fesch je pošteno odgovoril: »Magis mori!« (Rajši umrem!) Tedaj je Napoleon, bodisi

da je napačno razumel latinsko besedo »mori«, bodisi iz nagle jeze, divje odvrnil: »Kako? Rajši Maury? Naj bo torej nadškof Maury!« (Pripominjamo, da se latinska beseda »mori«, če jo preberemo po francoskem načinu s poudarkom na zadnjem zlogu, prav tako izgovori kakor francosko ime »Maury«.)

Vedeti moramo, da je bil ta Maury eden izmed tistih duhovnikov, s katerimi se Cerkev ne more posebno ponašati; nihče ga ni spoštoval, Napoleon pa najmanj izmed vseh. Za njegov opis zadostuje, če omenimo, da ga je krotki, dobri in popustljivi Pij VII. pozneje imenoval »zastopnika sovražnikov in nevaležnega izdajalca cerkvenih koristi« ter prepovedal, da bi prišel v njegovo bližino. Bilo je torej jasno, da je Napoleon iz kljubovalnosti do Fescha tega nevednega cerkvenca imenoval za pariškega nadškofa in da je bil Maury pripravljen sprejeti nadškofijo, ne da bi zahteval ali prošil za papežovo potrditev.

Ker pa novi nadškof ni dobil imenovanve potrditve, ga pariški nadškofski kapitelj po svetih postavah ni mogel sprejeti za postavnega nadškofa. Zato mu je po namestniku kapitlja Astrosu uradno in jasno sporočil, da ima njegova dejanja za nepostavna. Ko je Napoleon zvedel, da kapitelj nasprotuje, je najprej hotel dati Astrosu ustreliti, potem pa ga je po osebnem posredovanju prosvetnega ministra »pomilostil«... ter ga obsodil na dosmrtno ječo. Nezaslišana strogoost Astrosove kazni je kapitelj preplašila in pod tem vtisom se je Mauryju lahko posrečilo, da ga je pridobil za vdanostni sprejem pri Napoleonu. Maury je sam sestavil besedilo te poklonitve in ga prebral kanonikom; ti nekaterih odstavkov niso potrdili, zato jih je Maury popravil. Ko pa se je kapitelj pod Mauryjevim vodstvom predstavil Napoleonu, da bi se mu poklonil, je dal nadškof v zadnjem trenutku nekemu kanoniku, da bi ga na glas prebral. A že med branjem so bralci kakor tudi kanoniki opazili, da Maury ni dal brati popravljenega besedila, ampak izvirnik ali tisto besedilo, ki ga kanoniki niso potrdili. Toda bilo je že prepozno.

Napoleon je poskrbel, da je »Moniteur« objavil izjavo, ki jo je prebral pariški kapitelj, kakor je dal objaviti tudi vdanostna pisma drugih kapiteljev, ki so jih dostikrat sestavili načelniki tistih pokrajin ter potem z grožnjami prisilili kanonike, da so jih podpisali.

Rekli smo že, da je bil v tem času edino papežovo branje »Le Moniteur«, ki se je pojavil na njegovi mizi vsakokrat, kadar je bila v njem kaka novica, ki bi ga mogla žalostiti; tako je moral papež prebirati pisma in vdanostne izjave, ki so docela zanikovalne načela, ki jih je sam zagovarjal. Napoleon je upal, da bo papež nazadnje leklonil, ko bo spoznal, da so mnjenja raznih kapiteljev zoper njega. Toda motil se je: če so se duhovniki, kapitelji in škofje iz strahu uklanjali Napoleonovim načrtom, je papež ostal stanovit junak svojega prepričanja.

Šibkost in najhujši sum.

Doslej so vsi Napoleonovi načrti za uničenje papeževe volje spodleteli, ko so se zlomili ob neuklonljivi stanovitnosti ter neomajni in neomadeževani zavednosti Pija VII. Cesar se je torej še bolj razjezil ter sestavil nove načrte, zelo podobne napadom, ki jih navadno imenujemo peklenške. — Tu se moramo nekoliko vrniti v preteklost.

Spočetka je cesar sklenil, da bo sklical narodni cerkveni zbor, ki bo potrdil njegove načrte; besedilo odloka o sklicanju cerkvenega zbora za 9. januar 1811 je bilo polno obtožb zoper papeža. Potem je zaukazal štirim svojim najvdanejšim škofom, naj gredo k papežu, ga poskušajo prestrašiti in oslabil. Temu odposlanstvu je dala vlada pismeno navodilo, po katerem naj bi papežu sporočili, da tudi cesar že ne spoštuje več sporazuma iz leta 1801, ker ga ena izmed strank, to se pravi papež, ni spoštovala, in da je zato treba napraviti novo pogodbo, v kateri mora papež s prisego obljubiti, da bo sprejel Napoleonove želje. Ob istem času naj bi navod papežu uradno sporočili, da je dokončno in za zmerom izgubljen svoje pravice svetne oblasti v Rimu. Toda ta navod naj bi papežu prikril, da prihaja po Napoleonovem naročilu, ampak naj bi se predstavil za zaupnika vseh škofov; da bi pa to dokazal, naj bi papežu izročil pismo, v katerem ga dvanaest kardinalov, nadškofov in škofov prosi, naj navod sprejme z očetovsko dobrohotnostjo, kajti prepričan naj bo, da govori v imenu vseh francoskih škofov. Se ni bilo zadosti. Tudi kardinal Fesch je (več kakor verjetno po Napoleonovem povelju) poslal papežu grozljivo pismo, pa tudi drugi škofje so s trdnimi izrazi govorili o papežu. (Ta pisma so seveda prišla v papeževe roke!)

DRVARSKA MARIJA

TOMAŽIČ JOŽE

BERANEK JOŽE

11.

Odslej je šlo pastirju vse po sreči kot bi bilo namazano, zakaj kmalu je iz graščinskega pastirja postal hlapec volar, kar nato že oskrbnik. Kot oskrbnik je imel tako srečne roke, da mu je vse uspelo, česar se je lotil. Imel je vedno toliko denarja, da se je njegovega bogastvu vse čudilo.

Nihče pa se potem ni več čudil, da se je oženil z mlado hočko graščakinjo, ki je bila kljub svojemu velikemu posestvu tako zadolžena, da bi ga bila morala že prodati. Tako pa se je z njuno poroko vse lepo zvrnilo: ona se je rešila dolgov in dobila nad vse spretnega oskrbnika, njemu pa so se izpolnile davne pastirske želje in sanje: postal je hočki graščak.

12.

Na podnožju hočkega Pohorja je stala torej bela graščina, ki so jo Poljanci z Dravskega polja videli že od daleč, kako se je v zelenem goščavju bleščalo v soncu, kot bi bil snežno beli golob sedel na smrekovo vejo; v njej sta živela bivša obubožana graščakinja s svojim bivšim ovčjim pastirjem, hlapčičem, volarjem in oskrbnikom.

Vsi ljudje so ju zavidali in blagrovali zaradi sreče, kajti imela sta vsega več kot preveč. Njuna sreča pa le ni bila popolna, ker hudo, čim dalje huje sta pogrešala nečesa; otrok — božjega daru, — ki sta si jih tako zelo želela.

Kazenske razprave na okrožnem sodišču

Ljubljana, 25. februarja.

Že lani je bilo pred okrajnim sodiščem več razprav, ki so imele za predmet gozdne tatvine, ko so se morali mnogi nabiratelji subljadi po golovskih in rožniških gozdovih zagovarjati zaradi prestopkov tatvine, ker so sekali borovce, smreke, buke in drugo gozdno drevje brez dovoljenja lastnikov. Kakor za druge tatvine, tako je tudi za gozdne tatvine pristojno okrajno sodišče, ko gre za vrednost do 380 lir, kadar pa presega vrednost ukradenih stvari 380 lir, takrat je pristojno okrajno sodišče, in sicer v navadnih primerih, ko gre za prestopke, kazenski sodnik poedinec, v primerih, ko gre za kvalificirano tatvino, za zločin pa kazenski senat.

Večje gozdne tatvine so bile lani novembra in decembra v gozdovih okoli Večne poti in v gozdovih nad Dravljami. Kazenski senat, ki mu je predsedoval s. o. s. g. Josip Baričević, je izrekel po daljši dopoldanski razpravi sodbo, s katero so bili zaradi gozdne tatvine obsojeni štiri izsekovci, ki so sekali borovce in smreke ter les nato prodajali. Šišenskim posestnikom Ivanu Taškariju, Valentinu Babniku in Francetu Baharju, ki imajo svoje gozdove okoli Večne poti pod Rožnikom, so posekali 3 velike smreke in 8 velikih borovcev v skupni vrednosti 4500 lir. Državni tožilec dr. Hinko Lučovnik je teh tatvin obtožil 22letnega samskega prevoznika Jožeta J. iz Spodnje Šiške, 38letnega samskega delavca Franceta S., dalje 50letnega samskega delavca Martina P. in 50letnega mesarskega pomočnika Lojzeta D. Prvi trije so posekali v Taškarijevem gozdu pri Mostecu ob Večni poti 3 velike smreke v vrednosti 2500 lir in posestniku Francetu Baharju 1 velik borovec, vrednosti 800 lir. Prvi obtoženec in zadnji obtoženec pa sta posestniku Valentinu Babniku posekala 7 velikih borovcev, vrednih 1600 lir. Sekali so kar pri belem dnevu in blode vozili iz gozda ter jih skrivaj prodajali. Pred senatom so obtoženci v glavnih točkah in v bistvu priznavali tatvine. Bili so obsojeni: prvi obtoženec na 2 meseca, drugi obtoženec na 4 mesece, tretji obtoženec na 1 mesec, ker se ni bil doslej kazno-

van, in četrti obtoženec na 4 mesece strogega zapor, to nepogojno. Senat je bil pristojen, ker sta bila dva med obtoženci že dvakrat zaradi tatvine kaznovana na strogi zapor.

Povest o izgubljenem študentu

Zgodba o izgubljenem študentu je žalostna. Neki Slavko je bil študent, toda zašel je na stran pota in začel na predrzen in nesramen način goljufati. Junija 1941 je najprej od očeta Majde Remsove izvalil velik kovčeg ženske obleke, 1000 dinarski bankovec in zlat pečatni prstan. Denar in prstan si je pridržal. Od očeta bivšega mornariškega častnika Franceta Rustje pa je na isti način izvalil 2 velika kovčega razne moške obleke, perila in obutve v skupni vrednosti okoli 10.000 lir. Državni tožilec ga je obtožil zločina obrtnih prevare v smislu § 337. kaz. zak., češ da si je s takimi prevarami ustvarjal stalen vir dohodkov. Senat ga je spoznal za krivega, toda obsodil le zaradi prestopka prevare po § 334 kaz. zak. na 1 leto in 10 mesecev strogega zapor ter na 150 lir denarne kazni.

Prevzemanje odrezkov živilskih nakaznic za februar

Ljubljana, 26. februarja.

Trgovcem in pekarnam naznanja mestni preskrbovalni urad, da bo prevzemal odrezke živilskih nakaznic za februar tako, da v ponedeljek 1. marca pridejo na vrsto trgovci z začetnicami A, v torek 2. marca B, v sredo 3. marca C-F, v četrtek 4. marca G in H, v petek 5. marca I in J, v soboto 6. marca K-L, v ponedeljek 8. marca vsi drugi trgovci z začetnicami K, v torek 9. marca L, v sredo 10. marca M, v četrtek 11. marca N in O, v petek 12. marca P, v soboto 13. marca R in S, v ponedeljek 15. marca Š in T, v torek 16. marca U in V, v sredo 17. marca Z in Ž. Peki pa morajo odrezke oddati tako, da pridejo v četrtek 18. marca na vrsto peki z začetnicami A do

J, v soboto 20. marca K-P, v ponedeljek 22. marca R-Z. Odrezke morajo trgovci in peki le v tako določenih dneh med dopoldanskimi uradnimi urami oddati v II. nadstropju Mestnega doma. Maščobne odrezke morajo trgovci oddati cele. Če so razrezani, jih je treba zlepiti z odrezki za olje. Lepljenje vseh drugih odrezkov pa ostane po doslej veljavnem načinu. Odrezke za moko, riž in testenine je treba ločiti v posamezne zavitke, kjer mora biti na vsakem navedeno število v zavitku povezanih odrezkov in množina v kilogramih, ki jo odrezki predstavljajo. Na vsakem zavitku mora biti tudi čitljiv žig trdnice. Odrezkov za riž in testenine ni treba rezati, temveč jih je treba pustiti skupaj. Če so bili že razrezani, jih je treba spet zlepiti v celoten, veljavni odrezek. Na zavitku odrezkov riža in testenine je prav tako označiti število v zavitku povezanih odrezkov in količino v kilogramih, na prvem mestu za testenine, nato pa za riž. Nadalje opozarjamo, da je treba odrezke dodatnih živilskih nakaznic, ki predstavljajo različno količinsko vrednost, ločiti tako, da je vsaka vrsta posebej v zavitku. Posebej opozarjamo še peke, naj nazadnje vendar že začno ločiti vrste odrezkov ter jih lepiti vsake posebej. Ločiti jih je treba tudi po barvah, da je pregled lažji in natančnejši. Odrezkom je treba priložiti — kakor doslej — po dva seznama oddanih odrezkov.

»Pričarani ženin, burka v treh dejanjih, je nad vse zabavala v nedeljo nabito polno frančiškansko dvorano. Plaz smeha se kar ni mogel pomiriti med vso predstavo zaradi vedno novih situacij okoli žentive Amerikance, za katerega se poganja čevljarjeva žena Lenka za svojo Urško, a ga po Lenkovi nerodnosti dobi sosedova Cilka. Predpredaja vstopnic za zadnjo predstavo, ki bo v soboto 27. februarja ob 5 popoldne, bo danes od 17-19 ur v soboto od 14 dalje. Zanimanje je veliko, zato pripravljamo, da si nabavite vstopnice že v predprodaji.

Zahtevajte povsod naš list!

Ljubljana

Koledar

Petek, 26. svečana: Matilda, devica; Viktor, spoznavalec; Aleksander, škof.
Sobota, 27. svečana: Gabriel, žal. M., spoznavalec; Leander, škof.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: dr. Kmet, Bleiweisova cesta 43; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4, in mr. Ustar, Selenburgova ulica 7.

Ključec s Pavliho, Mazač in Stiskač, Cvetko in Roža, Lukec in Boža, sami veseli pari, vsak vam bo povedal, zakaj je postavljen v Goldonijevi veseloigri »Laznivec«. Upriporjen bo v nedeljo ob 5 popoldne. Predpredaja vstopnic bo na dan predstave od 10-12 ur dve uri pred pričetkom v društveni pisarni, Petrankova 12-I., desno.

II. in III. produkcija Slogine glasbene šole. II. produkcija gojenec Slogine glasbene šole bo v soboto 27. februarja od 17.30 v šolski glasbeni dvorani, Pražakova 19. Na sporedu je klasična glasba. — III. produkcija bo v nedeljo 28. februarja ob 10.30 istotam. Na obeh produkcijah nastopajo gojenci pevskega in instrumentalnih oddelkov. Sporeda sta napredaj v šolski pisarni.

Igralci frančiškanskega odra so vam zopet pripravili za predpust prijetno razvedrilo z novo veseloigro »Ulica št. 15«, ki bo upriporjena v nedeljo 28. februarja ob 5 popoldne. Kakor za vse dosedanje predstave, ki so bile po večini razprodane, vlada tudi za to veseloigro veliko zanimanje, zato si preskrbite vstopnice v predprodaji v trgovini Siličij in na dan predstave pri blagajni frančiškanske dvorane. Prepričani smo, da vas bo igra v vsakem pogledu zadovoljila in vanj nudila obilo prijetnega razvedrila.

Umetniška dvojica Karlo Rupel in Zora Zarnikova bosta sodelovala na prihodnjem vokalno-instrumentalnem koncertu Glasbene Matice ljubljanske, ki bo v ponedeljek 1. marca ob pol 7 zvečer v veliki uniojski dvorani. Izvajala bosta Pugnanijev Preludij in Allegro, dalje Kogojev Andante in Chopinov Valček op. 64 št. 2 Poleg violinista Rupla izvajajo ponedeljkov spored sopranistka Valerija Heybalova, pianist Anton Trost, basist Julij Beletto in godalni orkester Orkestralnega društva Glasbene Matice pod vodstvom dirigenta L. M. Škerjanca. Podroben spored se dobi v knjižarni Glasbene Matice, stojšča in sedeži so pa že razprodani.

Fioravanti
TRIESTE
FABBRICA PRODOTTI DOLCIARI
TOVARNA SLAŠČIC
VIA GAMBINI 29

Ljubljansko gledališče

Drama:

Petek, 26. februarja ob 14.30: »Učiteljica«. Izven. Cene od 12 lir navzdol. — Ob 17.30 »V Ljubljano jo dajmo«. Red B.
Sobota, 27. februarja ob 17.30: »Ples v Trnovem«. Znižane cene od 15 lir navzdol.
Nedelja, 28. februarja ob 14: »Zaljubljena žena«. Izven. Zelo znižane cene od 12 lir navzdol. — Ob 17.30: »Veliki mož«. Izven. Cene od 20 lir navzdol.

Opera:

Petek, 26. februarja ob 17: »Traviata«. Izven. Cene od 28 lir navzdol.
Sobota, 27. februarja ob 17: »Zemlja smehljajca«. Opereta. Izven. Cene od 28 lir navzdol.
Nedelja, 28. februarja ob 14: »Gasparone«. Opereta. Izven. Cene od 24 lir navzdol. — Ob 17.30: »La Boheme«. Izven. Cene od 24 lir navzdol.
Ponedeljek, 28. februarja: Zaprti.

P. n. občinstvo opozarjamo, da veljajo vstopnice, kupljene za petkovno predstavo »Thais«, za uprizaritev »Traviate«, ki bo na »sto Thais«. »Thais« je odpovedana zaradi indispozicije Valerije Heybalove.

Sprememba opernega repertoarja. Zaradi obolevnosti g. Heybalove vprizori Opera v petek, dne 26. t. m. namesto napovedane »Thais«, opero »Traviata« z Vidalijevo in Čudnom. — Vstopnice, kupljene za »Thais«, veljajo za »Traviato«, ali pa naj se pri blagajni vrnejo.

ROKODELSKI ODER

V nedeljo ob 5 popoldne: Zabavna veseloigra »Laznivec«, ki jo je spisal Goldoni. Predpredaja vstopnic v nedeljo od 10-12 ur dve uri pred pričetkom v društveni pisarni, Petrankova 12-I.

Edgar Wallace:

Žabar s krinko

Elk je imel občutek, da ga ljubeznivi Amerikaneec zasmehuje ter se iz njega norčuje.

»Pridite raje k šefu ter se z njim pogovorite!«

Broad je sledil inspektorju v spalnico Matildinove gospodinje, kjer je Dik še vedno pregledoval papirje, ki so ležali na mizi.

Razen kopije Millsovega priznanja je našel še cel kup listkov, katerih del mu je bil nerazumljiv, del pa skoraj bi rekel, nečitljiv. Nekateri so bili pisani s strojem in bili podobni armadnim poveljem. Bili so v glavnem povelja žabarja številka 1, izdana od načelnika njegovega štaba in podpisana s številko 7.

Na enem listku je našel sledeče obvestilo: »Potrebno je, da se zadeva z Ray-em Bennettom hitreje uredi in izvede. L. mu mora javiti, da je tudi on žabar. Kar koli bi se tudi zgodilo, ga mora privedi na kraj prisega oseba — žabar, ki mu je popolnoma nepoznan!«

Na drugem listku sledeče: »Gordon je pozvan v četrtek na večerjo na ameriškanskem poslatištvu. Njega je treba odstraniti! Elk je namestil pod četrto stopnico alarmni zvonec. On se bo podal jutri ob 4.15 v W. z namenom, da zasliši M.-a. (Tu je misljen Mille, ki

se nahaja v zaporu v Wandsworthu, op. prev.)

Dalje so bili še listki, na katerih je bilo govora o osebah, o katerih Dik ni imel niti najmanjšega pojma, da sploh žive. Našehnil se je, ko je čital lakonična navodila, ki so se tikala njega in njegove odstranitve. V tem trenutku je vstopil Amerikaneec.

»Sedite, gospod Broad. — Elkov žalosten pogled mi pravi, da ste mu dodobra razložili, na kakšen način ste prišli semkaj in kaj je bil vzrok vašega prihoda.«

Broad je smeje prikimal. »In gospod Elk si da mnogo truda,« je dejal. Njegovi pogledi so padli na papirje, ki jih je Dik pregledoval. »Ali bi bilo indiskretno vprašanje, če so vsi papirji akti žabarjev?« je vljudno vprašal.

»Na vsak način je to indiskretno vprašanje,« je dejal Dik. »Kajti vsako vaše vprašanje o žabarjih pomeni zame višek indiskrecije, v kolikor nam vi niste pripravili podatki kako izjaviti, ki bi nam koristila pri preganjanju te bratovščine.«

»Lahko vam povem le eno, kar vem,« je dejal Dik. »Kajti vsako vaše vprašanje o žabarjih pomeni zame višek indiskrecije, v kolikor nam vi niste pripravili podatki kako izjaviti, ki bi nam koristila pri preganjanju te bratovščine.«

»Lahko vam povem le eno, kar vem,« je dejal Dik. »Kajti vsako vaše vprašanje o žabarjih pomeni zame višek indiskrecije, v kolikor nam vi niste pripravili podatki kako izjaviti, ki bi nam koristila pri preganjanju te bratovščine.«

29

sedem ušel. Slišal sem namreč ujeti žabarje veselo vzklikati, ko so jih vedli na avtombile, preden so jih odpeljali na policijsko ravnanje. Slišal sem tudi opazko, da jo je številka sedem pobrisal. Bil je namreč jako dobro preoblečen: — nosil je namreč policijsko uniformo.

Elk je klet natihoma, toda prav temeljito. »Torej ta je bil,« je dejal. »Bil je stražnik, ki je peljal ujetega Hagna — z namenom, da ga aretirajo. Če mu ne bi eden mojih ljudi slučajno Hagna prevzel, bi jo oba pobrisala. Prosim, počakajte trenutek!«

Elk je poklical detektiva, ki mu je privedel Hagna.

»Onega stražnika nisem poznal,« je rekel častnik. »Bil je od nekega oddelka, s katerim se nisem imel nikdar nobenega opravka. Bil je velik možak s črnimi, ogromnimi brki. Če je bil preoblečen, je to kaj dobrih in pretkanostoril.«

Elk se je vrnil ves potr.

»Jaz bi rad le to vedel, kakšne namere ima žabar številka 1 z Ray-em Bennettom,« je dejal Broad. »Mnenja sem namreč, da je to najzanimivejša intriga, kar so jih žabarji sploh kdaj podvzeli.« Vstal je in vzel svoj klub.

»Lahko noč vam želim! Toda, dragi inspektor, ne pozabite slediti detektiva,« je dejal pri slovesu smeje. Elk je to besedo vzel sila resno in je res prebrskal hišo od kleti do podstrešja, toda brez vidnega uspeha.

»Mislim, da se tukaj nahaja važno sporočilo,« je rekel Dik ter pomolil komad papirja Elku. Ta je bral: »Vsi glavarji-žabarji morajo v sredo 3. I. A. poslušati! L. V. M. B. Zelo važno!«

»Petindvajset takih listkov, ki imajo to enostavno, pa drzno sporočilo, je tukaj,« je dejal Dik. »In ker ne vidim nobenih ovitkov, sem mnenja, da jih je oddal Hagn ali iz kluba ali pa iz svojega stanovanja. Sporočim vam že lahko precej točno domnevo, kar se tiče organizacije žabarjev. Žabar — najvišji poveljnik — žabar številka 1 — zapoveduje direktno žabarju številka 7. Mislim, da pozna žabar številka 7 osebo žabarja številka 1. Hagn, ki ima ime žabarja številka 13, in ta številka mu bo še prinesla mnogo nesreč, je neke vrste pisarniški vodja urada žabarja številka 7 in prav on vodi pogajanja in razgovore s šefi poedinih bratovščinskih sekcij. Žabar 7 dobiva naloge direktno od žabarja številka 1, sme pa v nevarnostih ali nučnih potrebah tudi sam podvzeti potrebne korake. Tukaj na primer,« potrkal je s prstom na papir, ki je bil pred njim na mizi, »je opravil za uporabi Mill-ja, kar potrjuje moja ravnanja omenjeno domnevo.«

»Ni najti nobenega papirja z roko pisom?«

»Ne, tudi ni videti nobenih prstnih odtiskov.«

Elk je vzel listek, na katerem so bila napisana poročila ter ga je postavil proti luči.

»Trij levi kot vodeni znak na papirju,« je rekel. »Ta vest je bila napisana na novem pisalnem stroju. Pisala jo je šolana oseba, katere mezinček na levi, roki je malce slaboten, kajti črki A in Q, ki ju piše mezinček leve, sta slabotni. To je znak, da doletni piše z vsemi desetimi prsti, kajti strojeopise, ki ni šolan v strojeopisu, bo zelo redko uporabljal male prste, posebno pa mezinček na levi. Nekoč sem ujel bančnega tatu le zaradi tega, ker sem to vedel in ga na podlagi take ugotovitve izsledil.« Še enkrat je čital to sporočilo. »Vsi žabarji-glavarji naj poslušajo v sredo. — Glavarji so torej vodje, ki vodijo navadne žabarje. Im, kje naj poslušajo? 3. I. A., to mi daje misliti, gospod kapetan.«

Dik ga je čudno pogledal.

»Ob treh prvo sredo ponoči bomo slišali signal L. V. M. B. Sam žabar številka 1 bo spregovoril, moj druzi Elk!«

15.

Naslednje jutro.

Ray Bennett se je zbudil. Na senčih mu je zelo močno udarjala žila in usta je imel suha. Ko je hotel vzdigniti težko glavo iz blazin, je zastokal. Bil je ves bolan. Vendar mu je uspelo, da je vstal iz postelje ter se z vsem naporom privlekel do okna. Oknice je odprl na stečaj in se zagledal v zeleno trato Hydeparka.

Stališče Vatikana do boljševizma

Ostalo je prav takšno, kakor ga je določil papež Pij XI. v svoji okrožnici »Divini Redemptoris«

Med katoličani je zbudila veliko ogorčenje ne-uma in žaljiva vest londonskega radia, ki pravi, da »po želji sv. očeta katoličani vsak dan prosijo Boga, naj reši Rusijo in njen vrli narod, ki se s tolikšnim junaštvom bori proti fašističnemu in narodnosocialističnemu barbarstvu.«

Nastaja vprašanje — piše agencija »La Correspondence« — doklej sprico takšnih žalitev lahko in morajo molčati tisti, ki imajo sveto dolžnost, braniti čast katoliške Cerkve in pa njene nezmotljive nauke. Če je na eni strani res, da je ta vest londonskega radia sama po sebi takšna, da ji nihče ne more verjeti, je na drugi strani tudi res, da celo najpreprostejši človek lahko dvomi v drugo, nič manj gorostasno vest, ki pravi, da so v zadnjem času potekale priprave za zblizanje med Vatikanom in Sovjetsko zvezo in da je iz Rusije prišlo v Vatikan v ta namen celo že posebno zastopstvo.

Glede tega smatra agencija »La Correspondence« za potrebno poudariti, da je stališče sv. Stolice do boljševizma še vedno takšno, kakor ga je določil papež Pij XI. v svoji okrožnici »Divini Redemptoris«, v kateri izpodbija škofo z naslednjimi besedami: »Poskrbite, da se verniki ne bodo pustili za- slepiti! Komunistem je v bistvu perverzen in kdor hoče rešiti krščansko omiko, z njem ne sme sode- lovati.« Nekoliko dalje piše sv. oče: »Če bi kdo zašel v zmojo in bi pomagal komunistu do zma- ge, bo prvi postal žrtev svoje zmoje.« Boljševiki — pripominja papež Pij XI. — gredo v svoji hinav-

ščini tako daleč, da hočejo ljudi prepričati, da bo komunizem v tistih deželah, kjer so ljudje vernejši in bolj omikani, imel milejši obraz, da ne bo oviral verskega udejstvovanja in da bo spoštoval svobodo prepričanja. So nekateri, ki se sklicujejo na neka- tere spremembe, ki so jih uvedli nedavno v sovjetski zakonodaji in iz tega izvajajo, da komunistem namerava opustiti svoj bojni načrt proti Bogu.

To so zmote, kliče papež. Resnica je, »da prvič v zgodovini prisostvujemo boju, ki ga je hladno-krvno hotel in se nanj skrbno pripravil človek, boju proti vsemu, kar je božjega.« Svoja izvajanja je sv. oče končal z napovedjo »neizmerno katastro- fialnih razvalin«. To je resnica, ki jo priznavajo tu- di londonski radio in njegovi poslušalci.

Res je, da je Cerkev povabila katolike, naj mo- lijo za Rusijo, a njihove prošnje so se obračale k Bogu, da bi rešil Rusijo pred strahotno pošastjo, ki jo drži v svojih krempljih. Isti sv. oče je leta 1935 povabil vse rimsko ljudstvo k molitvam v cer- kvi sv. Petra, in po volji sv. Stolice je od leta 1929 dalje v samostanu Lisieux molitev za tiste, ki žive v duhovni revščini v vzhodni Evropi in Severni Aziji. Te molitve je Cerkev odobrila in jih oprav- lja, da bi Bog »rešil Rusijo«. To pa je edina proš- nja, ki jo mora kardinal Hinsley kot član cerkvene- ga senata brati in jo priporočiti svojim vernikom Rusija pa bo rešena — in ne samo Rusija — še- tedaj, ko bo povsem izginil boljševizem z obličja zemlje.

Razlika med Washingtonovo in Rooseveltovo politiko

Prvi se je boril za ameriško neodvisnost iz čistega idealizma, drugi pa pomaga Angliji zatirati svobodo podjarmljenih narodov

Buenos Aires, 25. februarja s. V tukajšnjih po- litičnih krogih poudarjajo, kako je Roosevelt v svo- jem govoru, ki ga je imel za obletnico rojstva Ju- rija Washingtona, zaman skušal primerjati Zdu- žene ameriške države v dobi Jurija Washingtona s sedanjimi. Ni se mu posrečilo — pravijo v tu- kajšnjih krogih — drugače ko le to, da je v še- jasnejši luči prikazal ogromno razliko obeh dob, zlasti pa razliko med Washingtonovo in Roosevelt- ovo politiko. Jurij Washington se je vojskoval iz čistega idealizma proti Angliji, da bi svoji deželi priboril neodvisnost, Roosevelt pa je potegnil Zdužene ameriške države v vojno, ki ima izključ- no le imperialistične cilje. Pod vplivom judovskih trgovskih krogov se vskuje, da bi pomagal An- gliji zatreti svobodo tistih ljudstev, ki so pod nje- nim gospostvom.

Da bi čim bolj prikazali nasprotja v Roose- veltovem govoru, citirajo dobesedno dvojce mest iz tega njegovega govora. Roosevelt je dejal: »Ame-

rika v dobi Jurija Washingtona je bila v vojni, danes smo tudi mi Američani v vojni. Washingto- novi Američani so večkrat doživeli poraze, mi pa smo kljubovali in še kljubujemo porazom in ne- srečam.«

»Danes so veliki uspehi na ruskem bojišču ta- ko razveselili na tisoče Amerikancev, da so od sa- mega veselja metali klobuke v zrak ter začeli ozna- njati, da je zmaga že za cestnim ogrom. Drugi med nami še vedno verujejo v čudeže, pri tem pa po- zabljajo, da med nami ni nobenega Jezusa. Ne sme- mo misliti, da se bo močno obzide podrl že ob samem zvoku trombe in bojnem krikov vojakov.«

Roosevelt je končal svoj govor z vrsto citatov iz sv. pisma, ki se jih je Jurij Washington držal pri svojem delu, in je slednjič še dejal, »da je dan- es, ko se je nad ameriško ljudstvo zgrnila tema, ta nauk luč, ki nam sveti na naši poti. Sli bomo za- to lučjo, kakor so hodili naši dedje, da se izpolni- jo naše nade.«

HENRIK SIENKIEWICZ

ROMAN V SLIKAH

PRIREDIL EDV TRAVEN

255.

Neron se je obrnil k Hi-

lonu, rekoč:

»Kdo si ti?«

»Tvoj oboževalec, plame-

nečilo.«

Neron, ki mu je pridevek

»plamenečilo« zelo ugajal, se je

nasmehnil in dejal:

»Všeč si mi. A povej, kaj

veš o kristjanih!«

»Gospod, brani me pred

mojimi sovražniki!«

Cesarica, ki je bila že ne-

potrpežljiva, je stopila proti

Hilonu in rekla:

»Pripoveduj o kristjanih!«

Zdaj je Hilon začel:

256.

»Ko sem v mladosti iskal

resnice, sem mislil, da jo bom

dobil pri kristjanih. Zvedel sem,

da časte nekega Kristusa, ki

jim je obljubil, da bo pokonč-

al vse druge ljudi ter jim dal

zemljo v last. Zato kristjani so-

vražjo ljudi, zastrupljajo su-

dence, preklinjajo bogove. Kris-

tus jim je obljubil, da bo spet

prišel na svet, ko bo Rim uni-

čil ogenj, ter jim tedaj dal

oblasti nad svetom. Zato so za-

žgali Rim... Med kristjani, za

katere vem, kje se v Rimu sha-

jajo, sem spoznal njihovega

velikega duhovna, spoznal nje-

govega namestnika Pavla, vi-

del sem zdravnika Glavka, ka-

ko je ubijal otroke. Te mu je

prinašala Ligija, zaročenka ple-

menitega Vinicija, ki je urekla

tvojo hčerko, božanstveni. Vi-

nicij se je pokristjanil...«

»Morda tudi Petronij?« je

naglo vprašal Tigelin.

Toda Neron se je pri tej

misli začel smejati:

»Petronij kristjan! Petronij

sovražnik življenja! Ne bodite

vendar bebcil!«

kakršno koli angleško-ameriško ofenzivo. Atlantik, ki je življenjsko važna žila demokratičnih držav, je v veliki nevarnosti. Treba bi bilo zato storiti na industrijskem, vojaškem, političnem in propa- gandnem polju vse, kar se le da, da to žilo re- šijo. Clankar končuje svoja izvajanja s pripombo: »Ameriški narod naj zve resnico o Atlantiku.«

Eisenhowerjeve težave z nova-čenjem v Alžiru in Maroku

Tunis, 25. februarja. s. Prizadevanja z nova-čenjem, ki so ga organizirali v Alžiru in Maroku Amerikanci, pri čemer niso varčevali z velikimi obljubami, so — lahko rečemo — povsem izpodle- tela, tako da se je generalu Eisenhoweru zazdelo pametneje, zasakati položaj ter se zateči h kake- mu muslimanskemu poglavarju, naj bi on posre-

doval. Pa tudi ta poskus ni rodil zaželenih uspe- hov, zakaj tankajšnji domačini niso hoteli ničesar slišati o tem, da bi šli za Združene ameriške dr- žave v klavnico, torej za tiste Amerikance, ki zdaj izkoriščajo njihovo deželo in ljudstvo stradajo. Zatrjujejo, da niti maroški sultan Sidi Mohamed ni nič kaj razpoložen za to, da bi podpiral strem- ljenja generala Eisenhowera, ki bi rad videl, da bi ga podpirali s tem, da bi mu na vsak način in za vsako ceno nabirali prostovoljce, to se pravi, izvedli neke vrste »rekvizicije« vseh za vojsko sposobnih ljudi. Odločen nastop Sidi Mohameda je razjezil ameriškega generala Eisenhowera, o ka- terem se zdaj zdi, da je še enkrat vrgel svojo mrežo in poskusil srečo še z bivšim sultanom Abdul Arizom, ki živi zdaj v Tangeru. General Eisenhower skuša namreč od Sidi Mohameda svoje doseči z grožnjo, da ga bo odstavil in zamenjal z Abdul Arizom.

Glavni: Zemlja je zadihala

IZVIRNI ROMAN

»Kaj bi s tako lipo!«
Bila sta že pred Jernejčevovo hišo, v kateri je brela medla luč.
»Jernejčev!« je poklical Tehar kar s poti.
»Kaj pa je?« se je oglašil šibak glas v hiši.
»Sina sem vam pripeljal,« je ponosno povedal Tehar.
»Kaj je spet pijan, mrha pijana? Kar na kozolec ga zavleči, da bom imel mir pred njim!« se je glas razhudil.
Boštjan je prepoznal očetov glas. Precej je tudi vedel, da misli oče s svojim govorjenjem na Miho... S Teharjem sta se spogledala.

»Misli, da je Miha...« je povedal Tehar.
»Vem, Precej sem uganil.«
»Ne, ne, oče, Miha me nič ne briga,« je spet zaklical Tehar, »ampak Boštjan se je vrnil.«

»Boštjan!« je bil glas močnejši in vedrejši.
V tem sta vstopila, Stari Jernejc jima je prišel na proti. Molče je segel s tresočo roko sinu v roko.
»Tak, Boštjan, si se vrnil?«
»Vrnil sem se.«

»Za mizo sedita!« se je takoj domislil oče. »Precej pokličem dekle iz zadnje hiše, da bo kaj napravila.«

»Nič ni treba, oče. Ravnokar sem pri Teharjevih večerjal. Tako se mi je mudilo domov, pa so me na kljub vsemu pridržali in mi žlico kar vsilili v roke. Hočem nočes, jesti sem moral,« je dolo- vedoval Boštjan, Tehar pa se je samo smejal, ko je videl tako spremembo.

Tudi Boštjanu je bila ljuba sprememba... Oče še svoj živ-

dan ni bil z njim tako prijazen. Zmerom je bil zoperstavljen in samo Miha je bil tisti, ki ga je imel oče za svojega. »Ti nisi moj!« mu je rekel oče že v otroški dobi. »Tebe smo pri ciganih dobili. Ne, ti nisi naš!« In tako je potlej tudi ostalo. Dokler je živela mati, je še šlo, ker mu je ona dajala moč in zaupanje, potlej pa je bilo jo. Ne, pa tega zdaj ne sme premišljevat, ker ni čas za to. Glavno je: oče je sedaj drugi, novi Jernejc in tudi Jernejčevina mora biti nova...

Sedli so za mizo. Oče je prinesel vina.
»Nimam veliko. V Lisee ne morem več, ker sem preslab, dekle pa tudi ne morem pošiljati vsak dan. Če bi pa spustil Miho v zidanico, mi ga ves dos pokloka kakor bi mignil. Ta žlampale je pljunil pod mizo in napravil strog obraz, a radostne poteze so se mu precej vrnile. »Samo, da si ti prišel, Boštjan! Drugače bo. Bog daj, da bi še nekaj časa živel, vsaj dva, tri meseca! Da bi živel še kakšno leto, si še misliti ne upam. A rad bi! Kako rad bi zibal svojega vnučka, mladega Boštjančka!«

Boštjanu so se zaiskrile oči in hvaležno je z njimi objel očeta. Postaral se je. Lasje so mu izpadli in osiveli, lice je okostenelo, le lične kosti sta bili še nekoliko bolj obraščeni. Močno se je spremenil. Če bi ga srečal kje na cesti, bi ga gotovo ne pre- poznal...

Oče se je obrnil k sinu:
»Boštjan, kaj si hud name?«
»Ne, nisem, oče,« mu je po pravici odgovoril.

»Saj si, Boštjan. Tudi jaz bi bil, če bi mi kdo kaj takega prizadejal, kakor sem ti jaz.«

»Res nisem, oče. Pozabil sem in odpustil,« mu je bilo že kar nerodno, a ne toliko zaradi Teharja.

Oče ga je pogladil po lasih, kakor še svoj živ dan ne.

»Le kako sem bil toliko zateleban in neumen! Ti si ves moj,« mu je šlo že skoraj na otročje, »ti si pravi Jernejc, ne Miha, ki smo ga dobili pri ciganih.« Smejale se je svojim besedam, Boštjan in Tehar sta bila resna, videla sta, da se oče smeje iz zadrege.

»Zal mi je, da sem grunt prepisal. Sedaj nimam nobene pravice

več, razen kota. Ubog sobenjak sem. Kje so tista leta, ko sem bil jaz gospodar?« V oči so mu pripolzele solze in obstala kakor biseri.

»Oče, še vse bo dobro,« je moral tudi Tehar poseči vmes.

»Upajmo,« je zaihtel Jernejc.

»Bo, bo!« je pribil Tehar »Dokler imate takega sina kot je

Boštjan, se ne smete ničesar bati. Vidite, v Ameriki je bil in

služil za grunt. Poplačal bo Mihove dolgove in grunt bo njegov,

vi pa boste brez skrbi živeli ob njegovem gospodarstvu.«

Tudi staremu so se razširile oči. Zaupno je pogledal oba: naj-

prej Tehar a, potlej Boštjana, ki ga je dolgo motril.

»Bo tako, Boštjan?« je še sina pobaral.

»Bo oče.«

»Sezi mi v roko!«

Segla sta si v roke in zapičila pogled drug v drugega.

»Kar brez skrbi bodite, oče,« je dodal Boštjan. »Še lepo nam

bo in Jernejčevina bo nova. Potlej se bom oženil in imel otroke.

Teharjevo Minko sem izbral, oče. Ze dolgo imam izbrano.«

»Vem, vem,« je kimal stari. »Ze dolgo prej sem vedel, pa

nisem nič rekel. Saj ne boš zameril, ko sem te pustil v nemar.

Minka je pridna in poštena. Dobra gospodinja bo, in naša hiša

potrebuje take. Poznam jo, dobro jo poznam. Dostikrat me je to-

lažila, ko si bil ti v Ameriki...«

»No, vidite, Jernejc!« je udaril Tehar na šaljivo. »Takih dni je

malo v življenju. Človek še ne sme misliti na smrt, čeprav je že

star. O oče, smrt je še daleč...«

»E, ni,« je zanikal v smehu. »Kar čutim jo, za vratom jo čutim,

in mrzle roke ima in mrzlo kri...«

»Bežite, bežite, Jernejc! Še misliti ni treba na to.«

»E, nočem, da bi me prehitela. Tako ni nobena stvar dobra.

Skušnje so me izučile. Prav za prav pa sedaj lahko umrem. Boštjan

mi je odpustil in tako je moja vest čista. Rad bi že šel za rajno.«

»Pustite rajno, ta bo že počakala, saj tam čas stoji...« je

modro povedal Tehar in samemu sebi se je zdel učen.

Oče se je znova obrnil k sinu, kot bi se še nečesa bal.